

man vilde opnaae det. Lad os gaae ud fra den Forudsætning, at man, da Grundloven af 1863 blev vedtagen, gav den dens nuværende Skikkelse, for at Kongeriget Danmark og Hertugdømmet Slesvig i denne kunde faae en Fællesforfatning, saaledes at Danmark, for at kunne komme til en nærmere Forbindelse med Slesvig, maatte gjøre de Offre, der vare forudsatte ved denne Fællesforfatnings Beskaffenhed, saa siger jeg, at Hovedbetingelsen for, at det Haab, der var givet til en vedblivende nærmere Forbindelse imellem Kongeriget og Hertugdømmet Slesvig er forsvundet; men dermed har ogsaa denne Hensigt tabt sin berettigede Grund. Dersom man alligevel vil fastholde den, saa siger jeg, at man — tag mig ikke ilde op, at jeg bruger dette Udtryk — uden Nødvendighed og uden Berettigelse lader et Tilbageslag fra Danmarks Ulykker ramme os her i Kongeriget. Det er denne Stilling, der er givet os af Regjeringen, og jeg har intetsteds endnu hørt den med en eneste Lyd tilkjendegive Noget, der kunde tilintetgjøre Betydningen deraf. Jeg troer derfor, at vi maae være særdeles forsigtige med at give vor Bekræftelse til Noget, der indeholder en dobbelt Ting, hvoraf den ene er en Bekræftelse til den bestaaende Repræsentation, som savner sin Grund, som ikke har det Grundlag, der var forudsat ved dens Tilbliven, og som var gjort til en nødvendig Betingelse ved selve Grundlovens Navn. Lad os tillige vogte os for ved det Skræmmebillede, der ligger i, at denne usalige Forfatning skal vedblive at bestaae, at lade os friste til at gaae ind paa Forandringer i vor egen Grundlov, som vi ansee for skadelige. Naar Ministeriet kunde sige: Behandl rolig det Forslag, der foreligger; Rigsraadets Tid maa være afsluttet med Normalbudgettet — og her skal jeg bemærke, at man maa huske paa, at dette er en væsentlig Betingelse for hele den finansielle Indretning i Grundloven af 18de November 1863 —, saa havde vi her et Skin af Frihed til at behandle disse Sager, og selv om det foreliggende Forslag da gik igjennem heelt og holdent, kom det ikke til at træde ud i Verden i Skikkelse af noget aldeles Paatungent, men som Forholdet er nu, holder jeg mig overbevist om, at dersom Enhver i denne Sal,

uanset den Tvang, der ligger i denne Tilstand, kunde udtale sin Mening og afgive sin Stemme, vilde han ikke gaae ind paa ethvert af de Forslag, her foreliggende. Mange ere bundne ved den dobbelte Stilling, hvorfra saa saa ere istand til at gjøre sig frie, den nemlig, som mange Medlemmer indtage, idet de i Rigsraadets Folkething have deeltaget i Forhandlingerne om, eller rettere stemt for, det foreliggende Forslag — thi i at deeltage i Forhandlingerne derom ligger i og ser sig ikke Noget —, medens de som Medlemmer af Rigsdagen ere forpligtede og opfordrede til ogsaa at undersøge, hvilke de Forandringer ere, som foreslaaes i den Forfatning, der nu i 16 Aar har været i Virksomhed, uden at det med Rette har kunnet siges; at der er indtruffet nogen Tilbragelse, som kunde bringe til at puste væsentlige Forandringer i den. Jeg veed meget vel, at Medlemmer, som i Rigsraadet have stemt i denne Sag — og det Medlemmer, om hvem man antager, at de have betydelig Vægt ved Forhandlingerne — paa det Bestemteste have erklæret, at deres Afstemning i Rigsraadet ikke skulde forhindre dem fra at gjøre deres Ret og Frihed som Rigsdagsmænd gjældende. Jeg troer i saa Henseende at kunne nævne et æret Medlem, der sidder lige bagved mig (Klein), samt et andet Medlem, hvis Navn og Virksomhed har haft en stor Betydning, og som jeg kan nævne ved Navn, da han ikke længere har Sæde her, det er Monrad. Han har erklæret i Rigsraadet, at han ikke, naar han kom i Rigsdagen, ansaae sig forpligtet ved det Votum, han havde afgivet i Rigsraadet, og dette er ogsaa fuldkommen rigtigt, eftersom Enhver, der har stemt i Rigsraadet for 20, 39, har stemt paa Slesvigs Vegne. Ethvert Medlem i Rigsraadet repræsenterede i 1865 for 20, 39 Slesvig, og denne Indflydelse fra Slesvig har endog været saa levende, at man baade directe og indirecte har søgt at gjøre den gjældende ved Breve fra Slesvig, hvori man har udtalt sig om, hvorledes vore Grundlovsforhandlinger burde føres. Dette er et tydeligt Bewiis for, at Rigsraadets Medlemmer i deres Stemmegivning have ladet sig lede af Hensyn til den Stilling, de indtage som paa eengang Medlemmer baade for Kongeriget og